

V MONITORING PROCESA PRIVATIZACIJE I DIGITALIZACIJE

PRIVATIZACIJA

Privatizacija medija u državnoj svojini zaustavljena je krajem 2007. godine, usvajanjem Zakona o lokalnoj samoupravi i Zakona o glavnom gradu. Ovim zakonima, suprotno ranije usvojenim odredbama Zakona o javnom informisanju i Zakona o radiodifuziji, koji su predviđali obaveznu privatizaciju, opštinama i gradu Beogradu, dozvoljeno je da osnivaju medije, i to opštinama da osnivaju televizijske i radio-stanice radi izveštavanja na jeziku nacionalnih manjina, a Beogradu da osniva televizijske i radio-stanice, novine i druga sredstva javnog obaveštavanja bez ikakvog ograničenja.

Istovremeno, ekonomska kriza uzrokovala je probleme u većem broju ranije privatizovanih medija, što je rezultiralo štrajkovima zbog neisplaćenih zarada i raskidanjem jednog broja privatizacionih ugovora, što protivnici privatizacije koriste u javnim nastupima kao potvrdu pogubnosti ovog procesa.

ANEM je održao dve radionice posvećene privatizaciji, 23. i 24. juna, kojima su prisustvovali predstavnici Ministarstva kulture, Ministarstva za ljudska i manjinska prava i Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu. Kroz stavove prisutnih predstavnika ministarstava, vidljivo je da je više od godinu dana pritisaka iz ANEM-a i drugih medijskih udruženja koja su insistirala na nastavku privatizacije, postiglo određene rezultate i dovelo do određene korekcije njihovih stavova. Ministarstvo kulture najavilo je sprovođenje komparativne analize o načinu na koji je pitanje medija u državnoj svojini rešeno u drugim evropskim državama, kao i da će na osnovu rezultata takve analize, ministarstvo predložiti odgovarajuću strategiju u ovoj oblasti. Predstavnicu Ministarstva za ljudska i manjinska prava je poručila da će podržati model privatizacije medija koji omogućava da se dostignuti nivo manjinskih prava održi. Predstavnicu Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu je najavila da to ministarstvo neće biti prepreka promenama koje se u medijskoj sferi ocene kao sistemske, te u tom smislu najavila spremnost da se Zakon o lokalnoj samoupravi i Zakon o glavnom gradu harmonizuju sa medijskim pravnim okvirom.

DIGITALIZACIJA

Nacrtom Strategije i Akcionog plana za prelazak sa analognog na digitalno emitovanje radio i televizijskog programa u Republici Srbiji, koji je pripremila Ministarstvo za telekomunikacije i informaciono društvo i kojim je 22. maja 2009. godine pokrenuta javna rasprava o procesu digitalizacije, Srbija se opredelila da isključi analogno emitovanje televizijskog signala 4. aprila 2012. godine. MPEG-4 je izabran kao metod kompresije podataka, dok je DVB-T2 izabran standard za emitovanje digitalnog televizijskog signala.

ANEM je učestvovao u javnoj raspravi predlozima, koje je članica ANEM-a, B92 usaglasila i sa nacionalnim televizijama Pink i Fox. U tekst nacрта Strategije ušle su odredbe kojima se:

- mesto u multipleksima, u trenutku prestanka analognog emitovanja televizijskog signala, garantuje samo emiterima sa važećim dozvolama za emitovanje;
- garantuje primena istih nediskriminatornih uslova u pogledu kvaliteta, dostupnosti i naknada za sve emitere od strane budućeg operatora mreže, uz zasnovanost naknada na troškovnom principu i isključivanje mogućnosti uticaja operatora na sadržaj programa;
- garantuje uvažavanje prava i tržišnog položaja operatora sa važećim dozvolama;
- garantuje nenaplaćivanje posebne naknade za simulkast;
- garantuje održavanje servisnih zona iz postojećih dozvola za emitovanje;
- garantuje ponuda istog protoka za sve programe u okviru multipleksa.

Strategija ukazuje na neophodnost da se reše brojni regulatorni izazovi, a posebno:

- način i postupak izbora operatora digitalne radiodifuzne mreže;
- način upravljanja multipleksom i uslove tendera za operatora multipleksa;
- način i postupak izdavanja dozvola za programske sadržaje;
- utvrđivanje visine naknada za emitovanje programa;
- prilagođavanje propisa u cilju zaštite konkurencije na novonastalom tržištu digitalne televizije;

- regulatorni okvir o pravima i obavezama javnog radiodifuznog servisa u procesu digitalizacije;
- uslove raspodele i korišćenja digitalne dividende.

Delom ovih pitanja baviće se radna grupa koju je formiralo Ministarstvo kulture i koja radi na izmenama Zakona o radiodifuziji.